

බිට්කොයින් උන්මාදය: ගැඹුරුවන අර්බුදයක උන ප්‍රස්ථාරය

Bitcoin frenzy: The fever chart of a deepening crisis

නික් බිම්ස් විසිනි

2017 දෙසැම්බර් 13

නිමහා වාතාවරනයට අනුව, 1930 ගනන්වල මහා අවපාතයේ පටන් බරපතලම පසුබෑමකට මග හෙලිකල 2008-2009 ගෝලීය මූල්‍ය අර්බුදයෙන් පසුව ලෝක ආර්ථිකය වර්ධනයේ හොඳම අවධියට අවතීර්ණවී ඇත.

පසුගිය මාසයේ නිකුත්වූ ආර්ථික සහයෝගිතාව හා සංවර්ධන සංවිධානයේ වාර්තාවට අනුව: "රටවල් පුරා ඉහල නැඟීම වඩ වඩාත් සමාන වීමත් සමග ගෝලීය ආර්ථිකය, 2010න් පසුව එහි වේගවත්ම වර්ධනය අත්කරගෙන ඇත. ප්‍රතිපත්තිමය දීර්ගත්වීම්වල උදව්වෙන්, ගෝලීය වර්ධනයේ දිගු කලක් බලා සිටි මෙම නැඟීම, තිරසාර රැකියා අවස්ථා, ආයෝජනයේ නවතම නැඟීම හා වෙළඳාමේ වර්ධනය ආරම්භවීමත් සමග අත්වැල් බැඳගෙන ඇත."

එක්තරා කාලයකදී එවන් "යලි පිබිදීමක්" දැක ගනු ලැබුවේ, නිෂ්පාදන ආයෝජනයේ වැඩිවීමක් සමග බැඳුණු සැබෑ ආර්ථිකයේ වර්ධනයත්, වැටුප් හා ජීවන තත්වයේ ඉහල යාමත් ලෙසය. කෙසේ වුව ද එම කාලය ඉක්මගොස් බොහෝ කල්ය.

මේ සතියේ ආර්ථික හා මූල්‍ය තොරතුරු අනුව, කටයුතු පිලිබඳ සැබෑ ලක්ෂණය වන්නේ, අනාගත වෙළඳාම cryptocurrency bitcoin (ගුප්තලේඛනගත බිට්කොයින් මුදල්) වලින් සිදුවීමට පටන් ගැනීම පිලිබඳ කාරනයයි. එයට ආරම්භකත්වය දුන්නේ, Cboe Global Markets යන විකාශෝගි අනාගත තොග නියාමකයෙකු විසිනි. ලබන සතියේදී CME Group බිට් කොයින් සඳහා වඩාත් විශාල අනාගත තොග වෙළඳාම පටන් ගනු ඇත.

සාපේක්ෂ වශයෙන් වෙළඳාම මන්දගාමී යයි සලකනු ලැබුව ද මිල නගින වේගය නිසා එය දෙවතාවක් අත්හිටුවීමට පවා සිදුවිය. එය වාර්තා බිඳ හෙලීමක් බවට පත් විය. ගුප්තලේඛනගත මුදල් හුවාමරුවේදී බිට්කොයින්වල ගැනුම් මිලවූ ඩොලර් 16 25 0ට සාපේක්ෂව 2018 ජනවාරි මාසය සඳහා වෙළඳාම ඩොලර් 17420කට තීන්දු විය. පසුගිය සතියේදී බිට්කොයින් මිල සියයට 5 0න් ඉහල ගියේය. මේ වසර ආරම්භයේදී එය ඩොලර් 900ක්

තරම් වුව ද පසුගිය මාස 11 තුළ එය නූතන ආර්ථික ඉතිහාසයේ විශාලතම මූල්‍ය බුබුල බවට පත්විය.

බිට්කොයින්හි ආරම්භය, හඳුනා නොගත් සතෝෂ් නකමොටෝ යන ජපන් ජනිතයා හෝ ඒ නමින් පෙනී සිටි පර්ගනක කුමලේඛකයින් කන්ඩායමක් විසින් 2009 වසරේදී වර්ධනය කල බ්ලොක්චේන් නමින් යුත් නව යාන්ත්‍රණයක් සමගම සිදුවිය. නව තාක්ෂණයට බිට්කොයින් හෝ වෙනත් ගුප්තලේඛනගත මුදලක් යොදාගෙන, ජාතිකව පදනම්ව ඇති මුදල් හා මූල්‍ය නියාමන බලධාරීන් ඉක්මවා යමින්, අන්තර්ජාලය හරහා කෙලින්ම මූල්‍ය ගනුදෙනු කල හැකි බව කියනු ලැබේ.

පොදු ලෙපර් ක්‍රමයක් මත පාදක වන තාක්ෂණයට, මධ්‍යගත කිරීමක් නොමැතිව ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තොරතුරු එක්වරම පර්ගනක පද්ධතීන් තුළ රැස්කර තැබීමේ හැකියාව ඇති කරයි. ඒවා සතු පුලුල් යෙදවුම් වලට ඉක්මන් ගනුදෙනු, වේගවත් තොරතුරු ගලායාම හා භාන්ඩ හා සේවා ගලායාම්, ඩිජිටල් ක්‍රමයට සොයා ගැනීමේ හැකියාව ඇත.

පැවතීගෙන ගිය මුල් වසරවල කුතුහලය දනවන දෙයක් ලෙස පමණක් පැවති බිට්කොයින්, පසුගිය වසර තුළ මූල්‍යයේ ප්‍රමුඛත්වයකට ඉහල නැඟීම, එම තාක්ෂණයෙන් විභව වාසි අත්කර ගැනීම සමග කිසිදු සම්බන්ධයක් නැත. ඒ වෙනුවට එය ගෝලීය ආර්ථිකය මත අධිකාරය පිහිටුවාගෙන ඇති පුලුල්ව පැතිර පවතින සමපේක්ෂනයේ වඩාත් විසකුරු ප්‍රකාශනයක් වී ඇත.

බිට්කොයින් අනාගත වෙළඳාම නිර්මාණය වීම ගැන වාර්තා කරමින් *ෆින්ෂන්ෂල් ටයිම්ස්* පත්‍රයය, "ගෝලීය මූල්‍ය පද්ධතියට විකල්පයක් ලෙස ගුප්තලේඛනගත මුදල් ක්‍රියාත්මක වීමේ විභවත්මක මොහොතක්" එමගින් සලකනු කෙරෙන බව පවසයි. කෙසේ වෙතත් අනාගත වෙළඳාම හඳුන්වා දීමේ ප්‍රධාන බලපෑම, ගෝලීය මූල්‍ය යාන්ත්‍රණයට එයින් සිදුවිය හැකි හෝ නොසිදුවිය හැකි බලපෑම නොව, ප්‍රමුඛ හෙජ් අරමුදල් හා අනෙකුත් මූල්‍ය සමපේක්ෂකයින්ට එහි නැගෙන මිල හා ඒ ආශ්‍රිත ගනුදෙනු වලින් දැවැන්ත ලාභ ඉපැයීමේ හැකියාව අත්කර දීමයි.

ආරම්භයේදී ප්‍රමුඛ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයන් බිට්කොයින් සලකනු ලැබුවේ තරමක සක සාංකාවෙන් යුතුවය. නිදසුනක් ලෙස මේ වසර මුල පේපී මෝර්ගන් චේස්හි ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී පේම් ඩිමෝන් පැවසුවේ, එහි ගනුදෙනු කරන කිසිවෙකු ගැන දැනගත්තොත් ඔහු වහාම රැකියාවෙන් පහකරන බවය.

එහෙත් සිටි ගෘප්ති ප්‍රධානියා වූ වක් ප්‍රිනේස් අවමුඛ උකස්කර සමපේක්ෂන බුබුල මධ්‍යයේ 2007දී පැවසුවේ, සංගීතය නදදෙන විට ඔබ කල යුත්තේ නැගිට නටන එකය යනුවෙනි. අනාගත වෙලදාම ආරම්භවීම, සමපේක්ෂනයේ මේ නවතම ආකෘතිය තුලට විශාල ප්‍රමාණයන්ගෙන් මුදල් ගලාපීමට අවස්ථා නිර්මාණය කරයි.

බිට්කොයින් මේතියාව, 2008-09 මූල්‍ය අර්බුදයේ පටන් ගෝලීය මූල්‍ය ක්‍රමය තුල ඇතිව තිබෙන වඩා පුලුල් වර්ධනයක කොටසක් නියෝජනය කරයි. අවමුඛ උකස්කර සමපේක්ෂන බුබුල පුපුරා යාමට හා ගෝලීය මූල්‍ය ක්‍රමයේ උනුවී යාමට, ඇමරිකානු හා ලෝකයේ අනෙකුත් මහ බැංකු ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ, පලමුව බැංකු හා අයෝජන සමාගම් වලට ඇපදීම සඳහා ඩොලර් ට්‍රිලියන ගනන් සැපයීමත් දෙවනුව, පිලියම් ලෙස ඉතිහාසයේ පෙර නොවූ විරූ තරම් අඩු පොලියකට නය සම්පාදනය කිරීමත් තුළිත්ය.

ප්‍රතිපලය වූනේ වත්කම් මිල, කොටස් මිල හා සමහර ප්‍රදේශවල නිවාස මිල දැවැන්ත ලෙස ඉහල නැගීමයි. එය, යටින් පැවති සැබෑ ආර්ථිකයේ ඉතා සීමිත වර්ධනය මුලුමනින්ම අඩාල කලේය.

ගිනැන්ජල් ටයිම්ස්හි විශ්ලේෂක ජෝන් ඕතර්ස් සටහන් කලේ, "කොටස් මිල මුලුමනින්ම වාගේ අධි තක්සේරු කර ඇත. බැඳුම්කර රටන් එහා ගොස් ඇත. කලාකෘති එතරම් ලොකු මිලකට කිසිදාක අලෙවිවූනේ නැත. බිට්කොයින්, දැනටමත් සියල්ල බුබුල ලෙස පිම්බී තිබෙන" දේට එකතු කරන ලද අභ්‍යන්තර පමිනි.

මෙම බුබුල තිරසාර වීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ, ඇමරිකාවේ සුපිරි පොහොසතුන් සඳහා ව්‍යාපාර හා ආදායම් බදු සහන ලබාදෙන බවට වී ඇති පොරොන්දුවයි. ට්‍රම්ප් ආන්ඩුවේ නීතිය දැන් ඇත්තේ කොන්ග්‍රස් සභාවෙන් අනුමතවීමේ අවසාන අවස්ථාවේය.

ට්‍රම්ප් බලයට පත්වීමේ තැන් පටන් ඇමරිකාවේ කොටස් මිල සියයට 25 න් ඉහල නැගී ඇත. එය 2009 වසරෙන් පසුව සියයට 35 0න් ඉහල ගොස්

ඇත. බදු සහන සැබෑ ආර්ථිකය තුල ආයෝජන ප්‍රවර්ධනයට හා ආර්ථික වර්ධනයට කිසිදු සම්බන්ධයක් නැත. එහි අරමුණ සමපේක්ෂනය සඳහා තව තවත් අරමුදල් සැපයීමය. එම ක්‍රියාත්මකය පවත්වාගෙන යාම සඳහා සමාජ පිරිවැය කපා හැරීම ද ඒ අතරම සිදුවේ.

ඇපල් සමාගම මේ සම්බන්ධයෙන් කැපී පෙනෙයි. සමාගම විදේශයන්හි පවත්වාගෙන යන ඩොලර් බිලියන 25 0 සඳහා බදු අනුපාතික පහත හෙලීමෙන්, බිලියන 47ක් එයට ඉතිරි වන බවට ගනන් බලා තිබේ. එය කුමන හෝ ඇමරිකානු සමාගමක් වසරකට උපයන ලාභයට වඩා වැඩිය. මේ කිසිවක් ආයෝජනය සඳහා යෙදවෙනු නැත. ඒවා යොදවනු ඇත්තේ, වෙලදපොල අගය ට්‍රිලියනයක සීමාවට ලඟාවෙමින් තිබෙන සමාගමේ, කොටස් අගය පිම්බීමට යොමුවූ කොටස් යලි මිලට ගැනීම වැනි මූල්‍යයේ ඉංජිනේරුකරනයට ය.

ගිනැන්ජල් ටයිම්ස් හා වොෂින්ටන් පෝස්ට් පුවත්පත්වලට ලිවූ හිටපු භාණ්ඩාගාර ලේකම් ලෝරන්ස් සමර්ස්, ඇමරිකානු ආර්ථිකය "කඳු මුදුනක්" පවතින බව පැවසීය.

මේ වසරේ ආර්ථික වර්ධනයට ජවය සැපයුනේ, "ජනගහනයේ සුලු කොටසක් විසින් හිමිකර ගනු ලැබූ" කුටුම්භ ධනයේ ඩොලර් ට්‍රිලියන 6 ට වැඩි, කොටස් වෙලදපොලේ ඉහල යාම නිසා බව ඔහු සඳහන් කරයි.

වාර්තාගත පහත් මට්ටමක ප්‍රාග්ධන පිරිවැය හා සංගත සතු බහුල මුදල් නොග, ආයෝජන සඳහා උත්තේජකයන් වුවත්, පලදායීතා වර්ධනය ඉතා පහතින් තිබියදී, "ඇපල් හා ගූගල් වැනි නවීකරනයට නැඹුරු සමාගම් පවා ප්‍රතිලාභ වැඩි ආයෝජන සොයාගත නොහැකි කම නිසා, විශාල ප්‍රමාණයේ කොටස් යලි මිලටගැනීමේ කටයුතු වලට යොමුවී සිටී."

සමර්ස්ගේ "කඳු මුදුන" පිලිබඳ විනිශ්චයේ ඇගවුම, ඇමරිකාව හා වඩාත් පුලුල් ලෙස ලෝක ආර්ථිකයම කඩාවැටීමකට ගමන් කරමින් තිබෙන බවය.

සමර්ස් සුවිශේෂී වශයෙන් එම නිගමනයට එලඹෙන්නේ නැත. ඒ වෙනුවට පවසන්නේ "අපට තදින්ම අවශ්‍යව තිබෙන නව ආර්ථික පදනමක්" ගැන පුහු කථාවමය. එහෙත් බිට්කොයින් උමතුව, දැවැන්ත මූල්‍ය උනුවීමක් සඳහා සියලු කොන්දේසි නිර්මාණය වී ඇති බවට පැහැදිලිම නිදසුනයි.